

Datum

2015-06-05

Polisområde Stockholm nord

Tommy Jonasson 0739-10 11 12

Om MärkDNA

Vanliga MärkDNA-produkter i Sverige är SmartWater, SelectaDNA och SmartDNA.

De företag som säljer ovanstående produkter för sökbara register över sina användare.

Varje enskilt kit av MärkDNA har en unik identitet som kan kopplas till specifik ägare. Det är mycket svårt att kopiera eller förfalska.

Märkningen är osynlig i vitt ljus, men kan detekteras i ultraviolett ljus (UV-ljus). MärkDNA-produkterna fluorescerar vanligtvis i gulgrönt, rött eller blått, men även andra färgnyanser kan förekomma (beror på fabrikat och underlagets färg/beskaftenhet).

Märkningen används idag som rån-spray i sprinklersystem bland annat i guldbutiker och vid värdedepåer samt som stöldskyddsmärkning av fordon, verktyg, koppartak/-kabel och privata ägodelar. ”DNA-signaturen gör det lättare att hitta stöldgodsets ursprungliga ägare!

MärkDNA från sprinklers sprejas på gärningsmän och stöldgods. I UV-ljus får märkningen ett utseende och en utbredning som liknar sprejning med sprej-färgburkar. Efter att vätskan torkat (ca 10 min) kan mindre mängder MärkDNA överföras till andra ytor. Den ”smittade” ytan får dock inte ett sprejliknande utseende. Studier visar att rester av MärkDNA från rånsprej i gynn-samma fall kan detekteras flera veckor efter brottstillfället.

MärkDNA som stöldskyddsmärkning stryks eller duttas på med pensel och är relativt svår att avlägsna när den torkat. Risken för ”smitta” är liten. Vissa märkningar kan även innehålla mikropunkter, vars beteckningar går att avläsa med ett handmikroskop.

Hur länge MärkDNA:t sitter kvar beror på underlaget och påverkan av nötning, kemikalier, tvättning, UV-ljus etc.

För detektering av MärkDNA används speciella UV-lampor. UV-lamporna finns i samtliga polisbilar i Stockholms län. Likaså finns UV-lampor i och hos godsgrupper, kriminaltekniker, Lokus, gränspolis samt tullen. För identifiering behövs mycket små mängder MärkDNA.

Vad bör märkas upp?

Det är givetvis upp till respektive hushåll vad som ska märkas men föremål som är stöldbegärliga/ lätta att avyttra, smycken, guld/silver, mobiltelefoner, datorutrustning, kamerautrustningar, dyrbar konst, elverktyg bör prioriteras.

Skriv även en inventarieförteckning när du märker upp dina saker. Då har du en bra koll på dina tillhörigheter och vet vad som är märkt med MärkDNA. Ta även bilder på dina tillhörigheter.

När du märker upp dina saker bör du:

- Välj ett område som lätt kan belysas med UV-lampa.
- Märka skrymslen och vrår före släta ytor.
Märkningen blir då svårare att avlägsna!
- Om möjligt, välja ytor som inte utsätts för nötning.
- Undvika att märka på gravyr, serienummer och liknande.
- Välj, om möjligt, ytor som inte utsätts för värme, fukt och solljus.
T ex en skyddad yta under ram, lucka eller kåpa.

När du säljer eller på annat sätt överlåter dina märkta föremål till annan ägare bör du skriva någon form av överlåtelseokument.

Ytterligare information:

SmartWater: <http://sweden.smartwater.com/>

SelectaDNA: <http://www.selectadna.se/>

SmartDNA: <http://www.safesolution.se/>

Du hittar även annan nyttig förebyggande information på www.samverkanmotbrott.se